EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.11.2021.
COM(2021) 672 final

2021/0350 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru 12. ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku Vijeća kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru 12. ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije u vezi s predviđenim donošenjem nekoliko odluka. Obuhvaća sljedeća područja:

1. subvencije za ribarstvo;
2. trgovina i zdravlje;
3. mjere povezane s intelektualnim vlasništvom, kako je uređeno u Sporazumu TRIPS, u okolnostima pandemije bolesti COVID-19 i drugih pandemija;
4. povećanje transparentnosti u poljoprivredi;
5. domaće potpore u poljoprivredi;
6. držanje javnih robnih zaliha radi osiguranja dovoljnih količina hrane;
7. izvozna ograničenja u poljoprivredi, uključujući izuzeće Svjetskog programa za hranu iz izvoznih ograničenja;
8. izvozna konkurencija u poljoprivredi;
9. pristup tržištu u poljoprivredi;
10. posebni zaštitni mehanizam u poljoprivredi;
11. preispitivanje Dogovora o upravljanju carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode (Odluka s Balija o carinskim kvotama);
12. pamuk;
13. najnerazvijenije zemlje te poseban i različit tretman;
14. notifikacije;
15. trgovinska pitanja.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („Sporazum o WTO-u”)

Sporazumom o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („Sporazum o WTO-u”) nastoje se ostvariti ciljevi navedeni u preambuli tog sporazuma. Sporazum je stupio na snagu 1. siječnja 1995.

Europska unija (EU) stranka je Sporazuma[1]. Svih 27 država članica EU-a također su stranke Sporazuma. WTO može donositi odluke u skladu s postupcima utvrđenima u Sporazumu o WTO-u.

2.2. Ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije

Ministarska konferencija najviše je tijelo za donošenje odluka WTO-a i sastaje se najmanje jedanput svake dvije godine. Odluke se u praksi donose konsenzusom.

[1] Odluka Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986.–1994.) (SL L 336, 23.12.1994., str. 1.).

Sljedeći sastanak Ministarske konferencije održat će se u Ženevi od 30. studenoga do 3. prosinca 2021.

2.3. Predviđeni akti Ministarske konferencije WTO-a

Očekuje se da će 12. ministarska konferencija WTO-a 3. prosinca donijeti nekoliko odluka o:

1. subvencijama za ribarstvo;
2. trgovini i zdravlju;
3. mjerama povezane s intelektualnim vlasništvom, kako je uređeno u Sporazumu TRIPS, u okolnostima pandemije bolesti COVID-19 i drugih pandemija;
4. povećanju transparentnosti u poljoprivredi;
5. domaćoj potpori u poljoprivredi;
6. držanju javnih robnih zaliha radi osiguranja dovoljnih količina hrane;
7. izvozna ograničenja u poljoprivredi, uključujući izuzeće Svjetskog programa za hranu iz izvoznih ograničenja;
8. izvoznoj konkurenciji u poljoprivredi;
9. pristupu tržištu u poljoprivredi;
10. posebnom zaštitnom mehanizmu u poljoprivredi;
11. preispitivanju Odluke s Balija o carinskim kvotama;
12. pamuku;
13. najnerazvijenijim zemljama te posebnom i različitom tretmanu;
14. notifikacijama;
15. trgovinskim pitanjima.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Cilj je ovog prijedloga omogućiti EU-u da se priključi mogućem konsenzusu u WTO-u o donošenju predviđenih akata na Ministarskoj konferenciji.

Iako još nije jasno hoće li i u kojoj mjeri članice WTO-a uspjeti postići konsenzus, u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a Vijeće mora unaprijed utvrditi stajalište EU-a koje će se zauzeti na 12. ministarskoj konferenciji[2].

Treba napomenuti da stajalište EU-a da se podrži produljenje moratorija na carine na elektroničke prijenose i proširenje moratorija na pritužbe vrsta predviđenih člankom XXIII. stavkom 1. točkama (b) i (c) Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. (pritužbe povezane s nekršenjem i drugim situacijama) neće biti uključeno u ovaj prijedlog jer je Odlukom Vijeća (EU) 2015/2236 od 27. studenoga 2015. omogućena podrška na neodređeno vrijeme.

Ovaj se prijedlog odnosi na sljedeća pitanja o kojima mogu biti donesene odluke:

[2] Ako bi se, protivno trenutačnim očekivanjima, konsenzus formalizirao međunarodnim sporazumom kojim se izmjenjuje Sporazum o WTO-u ili multilateralnim međunarodnim sporazumom među određenim članicama WTO-a, Komisija bi izradila potrebne prijedloge u skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a nakon što 12. ministarska konferencija ili predmetne države članice WTO-a na 12. ministarskoj konferenciji donesu tekstove i otvore ih za prihvaćanje.

- **Subvencije za ribarstvo:** Postizanje multilateralnog sporazuma o pravilima za ukidanje određenih subvencija za ribarstvo predviđeno je u cilju održivog razvoja UN-a 14.6 („SDG 14.6”), koji su dogovorili čelnici država 2015., i u Ministarskoj odluci WTO-a od 13. prosinca 2017. (WT/MIN(17)/64). U tijeku su pregovori i EU bi trebao podržati dogovoreni ishod.

- **Trgovina i zdravlje:** Rasprave o trgovinskim i zdravstvenim pitanjima započele su 2020. prijedlogom za dogovor o inicijativi za trgovinu i zdravlje kao odgovoru na trenutačne i buduće pandemije koji je 13 zemalja sličnih stajališta („Ottawska skupina”) 24. studenoga 2020. iznijelo u WTO-u (WTO/GC/223). EU je bio među izvornim predlagateljima inicijative, koji su predložili niz koraka povezanih ponajviše s izvoznim ograničenjima, mjerama za olakšavanje trgovine i povećanjem transparentnosti. Prijedlogom se također pozvalo WTO na jaču suradnju s drugim međunarodnim organizacijama u podizanju pripravnosti za krizu. S vremenom se broj supokrovitelja povećao na 26. Revidirani prijedlog nacrta izjave Glavnog vijeća o odgovoru trgovinske politike na pandemiju bolesti COVID-19 i jačanju otpornosti na buduće pandemije podnijet je u WTO-u 15. srpnja 2021. (WT/GC/W/823). EU bi trebao podržati mogući ishod u tom području u pogledu izvoznih ograničenja, mjera za olakšavanje trgovine, povećane transparentnosti i drugih elemenata uključenih u zadnji prijedlog nacrta izjave Glavnog vijeća. To može uključivati i program rada WTO-a za rad nakon 12. ministarske konferencije, čiji bi cilj bio povećati otpornost članica na buduće pandemije.

- **Mjere povezane s intelektualnim vlasništvom, kako je uređeno u Sporazumu TRIPS, u okolnostima pandemije bolesti COVID-19 i drugih pandemija:** Ti su pregovori dio aktualnih rasprava u WTO-u o tome kako trgovinski sustav može poboljšati globalni pristup cjepivima i terapeuticima za COVID-19. Nekoliko članica WTO-a podnijelo je 21. svibnja 2021. Vijeću WTO-a za TRIPS komunikaciju s revidiranim prijedlogom izuzeća od određenih odredaba Sporazuma TRIPS u pogledu sprečavanja, suzbijanja i liječenja bolesti COVID-19 (IP/C/W/669/Rev.1). EU je 4. lipnja 2021. Glavnom vijeću WTO-a dostavio komunikaciju o hitnim odgovorima trgovinske politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 (WT/GC/231), a Vijeću WTO-a za TRIPS komunikaciju o hitnim odgovorima trgovinske politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19: intelektualno vlasništvo (IP/C/W/680). EU je 18. lipnja 2021. Vijeću WTO-a za TRIPS podnio komunikaciju s nacrtom izjave o Sporazumu TRIPS i javnom zdravlju u okolnostima pandemije (IP/C/W/681). Nacrtom izjave nastoji se pojasniti ili olakšati upotreba sustava obveznog licenciranja omogućenog Sporazumom TRIPS kako bi taj sustav bio što djelotvorniji u okolnostima pandemije. S obzirom na važnost tog pitanja, EU bi trebao podržati ishod u skladu s tim komunikacijama EU-a. Istodobno bi stajalište koje treba zauzeti u ime EU-a trebalo biti dovoljno fleksibilno kako bi se uzela u obzir dinamična priroda tekućeg dopisnog postupka, među ostalim u pogledu instrumenta koji će koristiti Ministarska konferencija. Konkretno, EU bi trebao ostati otvoren za prihvaćanje drugih elemenata koje mogu predložiti druge članice WTO-a s ciljem poboljšanja ili pojednostavnjenja korištenja postojećih fleksibilnih mogućnosti predviđenih Sporazumom TRIPS u okolnostima pandemije bolesti COVID-19, drugih pandemija ili drugih okolnosti iznimne hitnosti povezanih s javnim zdravljem.

- **Povećanje transparentnosti u poljoprivredi:** EU čvrsto vjeruje da bi njegov prijedlog ministarske odluke o povećanju transparentnosti u poljoprivredi pod supokroviteljstvom Kanade, Japana i Sjedinjenih Američkih Država (JOB/AG/213)

mogao biti temelj za donošenje odluke na 12. ministarskoj konferenciji. Prijedlog sadržava ideje za povećanje transparentnosti u svim dijelovima poljoprivrede. Za 12. ministarsku konferenciju to je važna inicijativa jer je pandemija ponovno potvrdila važnost veće transparentnosti i predvidljivosti poljoprivrednih potpora i trgovine. Ta bi inicijativa mogla biti vjerodostojan element programa za sigurnost opskrbe hranom, koji je glavni direktor WTO-a naveo kao prioritet za 12. ministarsku konferenciju.

- **Domaća potpora u poljoprivredi:** Pregovori o domaćoj potpori koja narušava trgovinsku razmjenu obuhvaćeni su člankom 20. Sporazuma WTO-a o poljoprivredi i dio su mandata u okviru Razvojnog plana iz Dohe, kako je utvrđeno u Ministarskoj deklaraciji iz Dohe od 14. studenoga 2001. (WT/MIN(01)/DEC/1). S obzirom na razlike u pregovaračkim stajalištima, EU kao mogući ishod vidi program rada nakon 12. ministarske konferencije o reformi domaće potpore koja narušava trgovinsku razmjenu.
- **Držanje javnih robnih zaliha radi osiguranja dovoljnih količina hrane:** Cilj je pregovora postići dogovor o „trajnom rješenju" za ostvarenje cilja utvrđenog Ministarskom odlukom s Balija od 7. prosinca 2013. o držanju javnih robnih zaliha radi osiguranja dovoljnih količina hrane (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), kako je protumačena u naknadno donesenoj Odluci Glavnog vijeća od 27. studenoga 2014. (WT/L/939). Taj je cilj ponovljen u Ministarskoj odluci iz Nairobija od 19. prosinca 2015. (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). To pitanje može biti dio programa rada o domaćoj potpori.
- **Izvozna ograničenja u poljoprivredi:** Pregovori o izvoznim ograničenjima u poljoprivredi, uključujući izuzeće Svjetskog programa za hranu iz izvoznih ograničenja, pokazali su da velik dio članstva WTO-a podržava obvezu da se takva ograničenja ne uvode na kupnje u humanitarne svrhe. S obzirom na važnost tog pitanja, EU bi trebao nastaviti podržavati prijedlog ministarske odluke o njemu jer bi mogla biti važan element paketa o sigurnosti opskrbe hranom na 12. ministarskoj konferenciji. EU bi trebao podržati dogovoreni ishod.
- **Izvozna konkurencija u poljoprivredi:** Premda uočavamo potrebu da se pokušaju povećati transparentnost i unaprijediti pravila u području izvozne konkurencije, realnost pregovora pokazuje da je interes tek ograničen. Postoje, međutim, određeni izgledi za napredak u povećanju transparentnosti na 12. ministarskoj konferenciji. EU je u tom pogledu uvrstio nekoliko zamisli u prijedlog pod supokroviteljstvom za ministarsku odluku o povećanju transparentnosti u poljoprivredi (JOB/AG/213). U području izvozne konkurencije u tijeku je i trogodišnje preispitivanje Odluke iz Nairobija o izvoznoj konkurenciji (WT/MIN(15/45)) u okviru redovitog Odbora za poljoprivredu, kako je propisano u stavku 5. te odluke. Svrha je preispitati pravila iz te odluke. Dogovoreno je da se preispitivanje odgodi do sljedećeg sastanka Odbora za poljoprivredu u ožujku 2022. Za takav dogovor može biti potrebna odluka na ministarskoj razini na 12. ministarskoj konferenciji. EU podržava tu odgodu.
- **Pristup tržištu u poljoprivredi:** Rasprave o pregovorima o pristupu tržištu u poljoprivredi pokazale su da nema interesa ni stvarnih izgleda za bilo kakvo ponovno pokretanje pregovora o smanjenju carina u WTO-u u skorije vrijeme. Ipak, određene su članice WTO-a iznijele prijedloge s ciljem pokretanja pregovora nakon 12. ministarske konferencije, uključujući prijedlog u području pojednostavnjenja carina s izračunima *ad valorem* ekvivalenata (AVE). EU smatra da su jedini mogući ishod u području pristupa tržištu elementi transparentnosti. To bi trebalo uključivati prijedlog

(JOB/AG/212) Australije, Brazila, Kanade i Ukrajine o transparentnosti primijenjenih tarifnih promjena i postupanju s robom na putu, što EU podupire. EU bi trebao podržati dogovoreni ishod.

- **Posebni zaštitni mehanizam u poljoprivredi:** S obzirom na razlike u stajalištima i izostanak angažmana članica, na 12. ministarskoj konferenciji ne očekuje se nikakav ishod. Ipak, u interesu je EU-a osigurati da se o posebnim zaštitnim mehanizmima ne pregovara kao o samostalnom elementu, nego u okviru širih pregovora o pristupu tržištu.

- **Preispitivanje Odluke s Balija o carinskim kvotama:** Rasprave o preispitivanju Dogovora o upravljanju carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode, kako su definirani u članku 2. Sporazuma o poljoprivredi (WT/MIN(13)/39, WT/L/914), trebale bi biti zaključene do 31. prosinca 2021. Trenutačna nejednaka pokrivenost odlukom o izuzimanju SAD-a i zemalja u razvoju iz mehanizma za nedovoljno ispunjavanje kvota nije prihvatljiva. S obzirom na to da se rasprave odvijaju u okviru redovitog Odbora za poljoprivredu, moguće je da se umjesto ministarskog ishoda razmotri ishod na razini Glavnog vijeća. EU bi trebao podržati dogovoreni ishod.

- **Pamuk:** S obzirom na razlike u stajalištima u pregovorima, najvjerojatniji ishod za 12. ministarsku konferenciju bila bi određena povećanja transparentnosti. EU je jednu zamisao o transparentnosti u području pamuka uvrstio u prijedlog pod supokroviteljstvom za ministarsku odluku o povećanju transparentnosti u poljoprivredi (JOB/AG/213).

- **Najnerazvijenije zemlje te poseban i različit tretman:** Pregovori o odredbama o posebnom i različitom tretmanu dio su Razvojnog plana iz Dohe, a mogućim ishodom na 12. ministarskoj konferenciji mogle bi se razjasniti postojeće odredbe ili bi se mogao odobriti dodatni poseban i različit tretman za najnerazvijenije zemlje, a možda i za druge ranjive članice WTO-a. S obzirom na važnost tog pitanja, EU bi trebao podržati dogovoreni ishod.

- **Notifikacije:** Budući da je potrebno povećati transparentnost i usklađenost s postojećim zahtjevima za notifikacije, EU je podnio prijedlog odluke Glavnog vijeća o postupcima za povećanje transparentnosti i usklađenosti sa zahtjevima za notifikacije na temelju sporazumâ WTO-a (JOB/GC/204/Rev.7). Pregovori su u tijeku i EU bi trebao podržati dogovoreni ishod.

- **Trgovinska pitanja:** U nastojanju da se poveća učinkovitost rada redovnih vijeća i odbora WTO-a, osobito kad je riječ o razmatranju trgovinskih pitanja, EU je WTO-u podnio prijedlog odluke Glavnog vijeća o postupovnim smjernicama za vijeća i odbore WTO-a koji se bave trgovinskim pitanjima (WT/GC/W/777/Rev.6). Pregovori su u tijeku i EU bi trebao podržati dogovoreni ishod.

Budući da se trenutačno vode pregovori o svim spomenutim elementima, Komisija očekuje da će Vijeće odluku o stajalištu EU-a o ishodu pregovora donijeti kad se situacija u pogledu relevantnih tekstova dovoljno razjasni na samoj ministarskoj konferenciji.

Inicijativa je potpuno u skladu s postojećim odredbama politike. Slične su odluke bile pripremljene za prijašnje ministarske konferencije WTO-a, među njima i zadnju, 11. ministarsku konferenciju WTO-a 2017.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[3].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Ministarska konferencija WTO-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o WTO-u, koje je u skladu s člankom IV. stavkom 1. Sporazuma o WTO-u ovlašteno donositi odluke o svim pitanjima obuhvaćenima multilateralnim trgovinskim sporazumima, uključujući odluke koje proizvode pravne učinke.

Prethodno spomenuti predviđeni akti mogu utjecati na prava i obveze Unije te su stoga akti koji proizvode pravne učinke.

Predviđenim aktima ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenih akata odnose se na zajedničku trgovinsku politiku jer ona obuhvaća predviđene moguće odluke o pitanjima u okviru Razvojnog plana iz Dohe.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

[3] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

2021/0350 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru 12. ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Unija je Odlukom Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. sklopila Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („Sporazum o WTO-u”)[4], koji je stupio na snagu 1. siječnja 1995.

(2) U skladu s člankom IV. stavkom 1. i člankom IX. stavkom 1. Sporazuma o WTO-u Ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije („WTO”) može donositi odluke konsenzusom.

(3) Ministarska konferencija WTO-a na 12. sastanku od 30. studenoga do 3. prosinca 2021. može donijeti odluke o subvencijama za ribarstvo, o trgovini i zdravlju, o mjerama povezanima s intelektualnim vlasništvom, kako je uređeno u Sporazumu TRIPS u okolnostima pandemije bolesti COVID-19 i drugih pandemija, o povećanju transparentnosti u poljoprivredi, o domaćoj potpori u poljoprivredi, o držanju javnih robnih zaliha radi osiguranja dovoljnih količina hrane, o izvoznim ograničenjima u poljoprivredi, što uključuje izuzeće Svjetskog programa za hranu iz izvoznih ograničenja, o izvoznoj konkurenciji u poljoprivredi, o pristupu tržištu u poljoprivredi, o posebnom zaštitnom mehanizmu, o preispitivanju Odluke s Balija o carinskim kvotama, o pamuku, o najnerazvijenijim zemljama te posebnom i različitom tretmanu, o notifikacijama te o trgovinskim pitanjima.

(4) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Ministarske konferencije WTO-a jer će te odluke biti obvezujuće za Uniju.

(5) Pregovori o subvencijama za ribarstvo dio su Razvojnog plana iz Dohe i utvrđeni su kao prioritet u cilju održivog razvoja UN-a 14.6 („SDG 14.6”), koji su dogovorili čelnici država 2015., i u Ministarskoj odluci WTO-a od 13. prosinca 2017. (WT/MIN(17)/64). S obzirom na važnost tog pitanja za trgovinu i održivi razvoj te na to da je Unija jedan od predlagatelja, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod.

(6) Rasprave o trgovinskim i zdravstvenim pitanjima započele su 2020. prijedlogom za dogovor o inicijativi za trgovinu i zdravlje kao odgovoru na trenutačne i buduće pandemije koji je 13 zemalja sličnih stajališta (tzv. Ottawska skupina) 24. studenoga 2020. iznijelo u WTO-u (WTO/GC/223). EU je bio jedan od izvornih predlagatelja te inicijative. Revidirani prijedlog nacrta izjave Glavnog vijeća o odgovoru trgovinske

[4] SL L 336, 23.12.1994., str. 1.

politike na pandemiju bolesti COVID-19 i jačanju otpornosti na buduće pandemije podnijet je u WTO-u 15. srpnja 2021. (WT/GC/W/823). S obzirom na važnost tog pitanja, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod u tom području.

(7) Pregovori o mjerama povezanima s intelektualnim vlasništvom, kako je uređeno u Sporazumu TRIPS, u okolnostima pandemije, uključujući pandemiju bolesti COVID-19, dio su aktualnih rasprava u WTO-u o tome kako trgovinski sustav može poboljšati globalni pristup cjepivima i terapeuticima za COVID-19. Nekoliko članica WTO-a podnijelo je 21. svibnja 2021. Vijeću WTO-a za TRIPS komunikaciju s revidiranim prijedlogom izuzeća od određenih odredaba Sporazuma TRIPS u pogledu sprečavanja, suzbijanja i liječenja bolesti COVID-19 (IP/C/W/669/Rev.1). Unija je 4. lipnja 2021. Glavnom vijeću WTO-a dostavila komunikaciju o hitnim odgovorima trgovinske politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 (WT/GC/231), a Vijeću WTO-a za TRIPS Komunikaciju o hitnim odgovorima trgovinske politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19: intelektualno vlasništvo (IP/C/W/680). EU je 18. lipnja 2021. Vijeću WTO-a za TRIPS podnio komunikaciju s nacrtom izjave o Sporazumu TRIPS i javnom zdravlju u okolnostima pandemije (IP/C/W/681) kojim se nastoji pojasniti ili olakšati upotrebu sustava obveznog licenciranja omogućenog Sporazumom TRIPS kako bi taj sustav bio što djelotvorniji u okolnostima pandemije. S obzirom na važnost tog pitanja, EU bi trebao podržati ishod u skladu s tim komunikacijama EU-a. Istodobno bi stajalište koje treba zauzeti u ime EU-a trebalo biti dovoljno fleksibilno kako bi se uzela u obzir dinamična priroda tekućeg dopisnog postupka, među ostalim u pogledu instrumenta koji će koristiti Ministarska konferencija. Konkretno, EU bi trebao ostati otvoren za prihvaćanje drugih elemenata koje mogu predložiti druge članice WTO-a s ciljem poboljšanja ili pojednostavnjenja korištenja postojećih fleksibilnih mogućnosti predviđenih Sporazumom TRIPS u okolnostima pandemije bolesti COVID-19, drugih pandemija ili drugih okolnosti iznimne hitnosti povezanih s javnim zdravljem.

(8) Pregovori o povećanju transparentnosti u poljoprivredi kao međusektorskom pitanju ponovno su privukli pozornost tijekom pandemije bolesti COVID-19 jer transparentnost doprinosi održavanju trgovinskih tokova otvorenima. Transparentnost je ključno obilježje za obveze praćenja na temelju Sporazuma o poljoprivredi, za karakter pregovorâ te za pravedna, djelotvorna i otporna poljoprivredna tržišta i trgovinu. S obzirom na važnost tog pitanja, Unija je zajedno s Kanadom, Japanom i Sjedinjenim Američkim Državama podnijela prijedlog ministarske odluke o povećanju transparentnosti u poljoprivredi (JOB/AG/213), pa bi Unija trebala podržati dogovoreni ishod.

(9) Pregovori o domaćoj potpori koja narušava trgovinsku razmjenu obuhvaćeni su člankom 20. Sporazuma WTO-a o poljoprivredi i dio su mandata u okviru Razvojnog plana iz Dohe, kako je utvrđeno u Ministarskoj deklaraciji iz Dohe od 14. studenoga 2001 (WT/MIN(01)/DEC/1). S obzirom na razlike u pregovaračkim stajalištima, EU kao mogući ishod vidi program rada nakon 12. ministarske konferencije o reformi domaće potpore koja narušava trgovinsku razmjenu. S obzirom na važnost tog pitanja, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod.

(10) Cilj je pregovora postići dogovor o „trajnom rješenju” za ostvarenje cilja utvrđenog Ministarskom odlukom s Balija od 7. prosinca 2013. o držanju javnih robnih zaliha radi osiguranja dovoljnih količina hrane (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), kako je protumačena u naknadno donesenoj Odluci Glavnog vijeća od 27. studenoga 2014. (WT/L/939). Taj je cilj ponovljen u Ministarskoj odluci iz Nairobija od 19. prosinca

2015. (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). S obzirom na važnost tog pitanja, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod. To pitanje može biti dio programa rada o domaćoj potpori.

(11) Pregovori o izvoznim ograničenjima u poljoprivredi, uključujući izuzeće Svjetskog programa za hranu iz izvoznih ograničenja, pokazali su da velik dio članstva WTO-a podržava obvezu da se takva ograničenja ne uvode na kupnje u humanitarne svrhe. S obzirom na prijedlog ministarske odluke o tom pitanju i činjenicu da je to važan element paketa za sigurnost opskrbe hranom na 12. ministarskoj konferenciji, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod.

(12) U tijeku je trogodišnje preispitivanje pravila iz Odluke iz Nairobija o izvoznoj konkurenciji (WT/MIN(15/45)) u okviru redovitog Odbora za poljoprivredu, kako je propisano u stavku 5. te odluke. Dogovoreno je da se preispitivanje odgodi do sljedećeg sastanka Odbora za poljoprivredu u ožujku 2022. Za takav dogovor može biti potrebna odluka na ministarskoj razini na 12. ministarskoj konferenciji. EU podržava tu odgodu. Usto, članice su u raspravama iskazale određeni interes za povećanje transparentnosti u području izvozne konkurencije. EU je u tom pogledu uvrstio nekoliko zamisli u svoj prijedlog pod supokroviteljstvom (JOB/AG/213) za ministarsku odluku o povećanju transparentnosti u poljoprivredi. S obzirom na to da je Unija jedna od predlagateljica, trebala bi podržati dogovoreni ishod.

(13) Rasprave o pregovorima o pristupu tržištu u poljoprivredi pokazale su da nema interesa ni stvarnih izgleda za bilo kakvo ponovno pokretanje pregovora o smanjenju carina u WTO-u u skorije vrijeme. Ipak, određene su članice WTO-a iznijele prijedloge s ciljem pokretanja pregovora nakon 12. ministarske konferencije, uključujući prijedlog u području pojednostavnjenja carina s izračunima *ad valorem* ekvivalenata (AVE). EU smatra da su jedini mogući ishod u području pristupa tržištu elementi transparentnosti. To bi trebalo uključivati prijedlog (JOB/AG/212) Australije, Brazila, Kanade i Ukrajine o transparentnosti primijenjenih tarifnih promjena i postupanju s robom na putu, što EU podupire. Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod.

(14) Rasprave o posebnom zaštitnom mehanizmu u poljoprivredi nastavljene su u skladu s prijedlozima i Ministarskom odlukom iz Nairobija (WT/MIN(15)/43–WT/L/978). S obzirom na razlike u stajalištima i izostanak angažmana članica, na 12. ministarskoj konferenciji ne očekuje se nikakav ishod. Ipak, u interesu je EU-a osigurati da se o posebnom zaštitnom mehanizmu ne pregovara kao o samostalnom elementu. Unija bi stoga trebala podržati ishod u pogledu posebnog zaštitnog mehanizma samo ako je on dio širih pregovora o pristupu tržištu.

(15) Rasprave o preispitivanju Dogovora o upravljanju carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode, kako su definirani u članku 2. Sporazuma o poljoprivredi (WT/MIN(13)/39, WT/L/914), trebale bi biti zaključene do 31. prosinca 2021. Trenutačna nejednaka pokrivenost odlukom o izuzimanju SAD-a i zemalja u razvoju iz mehanizma za nedovoljno ispunjavanje kvota nije prihvatljiva. S obzirom na to da se rasprave odvijaju u okviru redovitog Odbora za poljoprivredu, moguće je da se umjesto ministarskog ishoda razmotri ishod na razini Glavnog vijeća. Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod.

(16) Rasprave o pamuku nastavljene su unutar okvira utvrđenog u stavcima 5., 6. i 7. Ministarske odluke s Balija o pamuku (WT/MIN(13)/41–WT/L/916) te u stavku 14. Ministarske odluke iz Nairobija o pamuku (WT/MIN(15)/46–WT/L/981). S obzirom na razlike u stajalištima u pregovorima, najvjerojatniji ishod na 12. ministarskoj

konferenciji mogla bi biti određena povećanja transparentnosti. Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod.

(17) Pregovori o odredbama o posebnom i različitom tretmanu dio su Razvojnog plana iz Dohe, a mogućim ishodom na 12. ministarskoj konferenciji mogle bi se razjasniti postojeće odredbe ili bi se mogao odobriti dodatni poseban i različit tretman za najnerazvijenije zemlje, a možda i za druge ranjive članice WTO-a. S obzirom na važnost tog pitanja, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod.

(18) U Glavnom vijeću u tijeku su rasprave o prijedlozima odluke Glavnog vijeća o postupcima za povećanje transparentnosti i usklađenosti sa zahtjevima za notifikacije na temelju sporazumâ WTO-a (JOB/GC/204/Rev.7). S obzirom na važnost povećanja transparentnosti i usklađenosti s postojećim zahtjevima za notifikacije te ulogu Unije kao jedne od predlagateljica prijedloga, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod u tom području.

(19) Kad je riječ o trgovinskim pitanjima, u Glavnom vijeću u tijeku su rasprave o Odluci o postupovnim smjernicama za vijeća i odbore WTO-a koji se bave trgovinskim pitanjima (WT/GC/W/777/Rev.6). S obzirom na važnost povećanja učinkovitosti rada redovitih vijeća i odbora WTO-a, osobito kad je riječ o razmatranju trgovinskih pitanja, te ulogu Unije kao jedne od predlagateljica prijedloga, Unija bi trebala podržati dogovoreni ishod u tom području.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 12. zasjedanju Ministarske konferencije WTO-a jest:

priključiti se konsenzusu koji postignu članice WTO-a s ciljem donošenja odluka o subvencijama za ribarstvo, o trgovini i zdravlju, o mjerama povezanima s intelektualnim vlasništvom, kako je uređeno u Sporazumu TRIPS u okolnostima pandemije bolesti COVID-19 i drugih pandemija, o povećanju transparentnosti u poljoprivredi, o domaćoj potpori u poljoprivredi, o držanju javnih robnih zaliha radi osiguranja dovoljnih količina hrane, o izvoznim ograničenjima u poljoprivredi, što uključuje izuzeće Svjetskog programa za hranu iz izvoznih ograničenja, o izvoznoj konkurenciji u poljoprivredi, o pristupu tržištu u poljoprivredi, o posebnom zaštitnom mehanizmu, o preispitivanju Odluke s Balija o carinskim kvotama[5], o pamuku, o najnerazvijenijim zemljama te posebnom i različitom tretmanu, o notifikacijama te o trgovinskim pitanjima.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik

[5] S obzirom na drugu rečenicu članka IV. stavka 2. Sporazuma o WTO-u, to uključuje mogući konsenzus članica WTO-a o donošenju odluke o preispitivanju Dogovora o upravljanju carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode, kako su definirani u članku 2. Sporazuma o poljoprivredi (WT/MIN(13)/39, WT/L/914) (Odluka s Balija o carinskim kvotama), na sastanku Glavnog vijeća.